

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2021 d. 11-09-2017

Mødedato Mandag d. 11. september 2017 kl. 14:30

Mødested D.3.39 - 1. budget

Indholdsfortegnelse

Budgetopfølgningen og forventet regnskab pr. 30. juni 2017.....	3
1. behandling af budget 2018-21.....	9

Punkt 296: Budgetopfølgningen og forventet regnskab pr. 30. juni 2017

00.30.00-S00-3-16

Resume

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 30. juni 2017. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på driften opdelt på service og indkomstoverførsler. Derudover er der tillægsbevillingsansøgninger på drift, anlæg og finansiering for 2017. Af vedlagte notat fremgår de væsentligste resultater fra budgetopfølgningen samt oversigt over bevillingsansøgninger.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til byrådet via fagudvalg og økonomiudvalget,

at der gives tillægsbevillinger på 2,5 mio. kr. vedr. skatter og tilskud.

at der gives tillægsbevillinger til service på 2,6 mio. kr. i 2017 og netto 0 i 2018-20.

at der gives tillægsbevillinger til indkomstoverførsler på -6,2 mio. kr. i 2017.

at der gives tillægsbevillinger til skattefinansieret anlæg på 0,5 mio. kr. i 2017

at der gives tillægsbevillinger til ældreboliger på 0,4 mio. kr. i 2017

at der foretages omplaceringer, jf. vedlagte bilag, som netto giver 0.

at budgetopfølgningen i øvrigt godkendes.

at budgetopfølgningen danner grundlag for halvårsregnskabet, som indrapporteres til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Børn og skoleudvalget, 5. september 2017, pkt. 85 :

Indstilles godkendt.

Bjarne Overmark kunne ikke tiltræde beslutningen. Bjarne Overmark henviste til sin mail af 4. september 2017 til børn og skoleudvalget, som han ønsker vedlagt sagen.

Christian Brøns deltog som stedfortræder for Christian Boldsen.

Sundhed- og omsorgsudvalget, 5. september 2017, pkt. 66:

Indstilles godkendt.

Helle Nielsen deltog som stedfortræder for Jens Laursen.

Katrine Fruelund, Louise Høeg og Ole Skiffard deltog ikke i sagens behandling.

Socialudvalget, 6. september 2017, pkt. 115:

De første fem "at"-er: Indstilles godkendt med 5 stemmer for. Charlotte Broman Mølbæk og Mikael Firlings Mouritsen undlod at stemme.

De tre sidste "at"-er: Indstilles godkendt med 4 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Kasper Fuhr Christensen. Charlotte Broman Mølbæk og Mikael Firlings Mouritsen undlod at stemme.

Kasper Fuhr Christensen havde fremsendt i alt 10 ændringsforslag, jf. vedlagte mail, hvoraf ændringsforslag 6 og 7 blev bragt til afstemning på socialudvalgsmødet.

Ændringsforslag 6 og 7 blev forkastet med 2 stemmer for, 4 stemmer imod. For stemte Kasper Fuhr Christensen og Charlotte Broman Mølbæk. Mikael Firlings Mouritsen undlod at stemme.

Landdistriktsudvalget, 6. september 2017, pkt. 60:

Tiltrådt.

Susanne Ringe Sørensen og Jens Laursen deltog ikke i sagens behandling. Helle Nielsen deltog i stedet for Jens Laursen.

Miljø- og teknikudvalget, 7. september 2017, pkt. 178:

Indstilles godkendt.

Lars Søgaard og Kim Kristensen deltog ikke i sagens behandling.

Beskæftigelsesudvalget afholder møde 12. september 2017.

Kultur- og fritidsudvalget afholder møde 13. september 2017.

Beslutning

Indstilles godkendt med 7 stemmer for og 1 imod. Bjarne Overmark stemte imod.

Bjarne Overmark kan ikke godkende indstillingen, og henviser til kommentarerne i mail af 4. september, som er vedlagt sagen. Bjarne Overmark støtter ændringsforslagene fra Kasper Fuhr Christensen som fremgår af bilag til sagen.

Beskæftigelsesudvalgets og Kulturudvalgets indstillinger foreligger til byrådets behandling af sagen.

Susanne Ringe Sørensen deltog ikke i mødet.

Christian Boldsen deltog som stedfortræder for Jens Peter Hansen.

Sagsfremstilling

Forventet regnskab 2017 viser på baggrund af skøn pr. 30. juni 2017 et overskud på ordinær drift på 79,3 mio. kr. De skattefinansierede anlægsudgifter forventes at udgøre 211,5 mio. kr. Efter indregning af finansposter mv. viser det forventede regnskabsresultat herefter et kasseforbrug på 161,3 mio. kr.

I forhold til oprindeligt budget er forventningen til kasseforbruget i 2017 steget med ca. 100 mio. kr. Forventningerne vedr. serviceudgifterne tyder på, at der vil blive oparbejdet et relativt stort underskud i løbet af 2017, som ikke kan dækkes af overførslerne fra 2016-17.

Opfølgningen er foretaget på baggrund af forbruget i første halvår, og det faktiske forbrug indikerer, at der er tale om et realistisk skøn for forventet regnskab. I forudsætningerne for budgetlægningen for 2018-2021 er der taget højde for de nye skøn vedr. likviditet og overførsler mellem årene. Disse forudsætninger er nærmere beskrevet i basisbudgetmaterialet for 2018-21.

I overensstemmelse med bemyndigelsen til at gennemføre forbrugsdæmpende initiativer - givet ifm. byrådets godkendelse af regnskabet for 2016 - har direktionen på baggrund af det forventede regnskab igangsat en plan for opbremsning af forbruget. Umiddelbart før sommerferien udsendte direktionen et sommerbrev til samtlige aftaleenheder, jf. vedlagte bilag. I sommerbrevet er den økonomiske situation samt behovet for opbremsende initiativer beskrevet. Direktionens arbejde på de respektive fagområder tager afsæt i denne skrivelse.

Som led i opbremsningsplanen vil der på de enkelte direktørområder blive udarbejdet handleplaner for aftaleenheder med ubalance i økonomien - også selv om de ikke i forbindelse med seneste årsregnskab overskred den formelle grænse for underskud, der udløser krav om dette (jf. Randersmodellen er denne grænse et overført underskud til kommende budgetår på mere end 5%).

Direktionen vil herudover arbejde med, hvorledes der fremover kan sikres et større decentralt fokus på økonomistyringen samt en tidligere og tættere opfølgning i forhold hertil. I den forbindelse vil direktionen blandt andet udarbejde et forslag til, hvorledes rammerne i Randersmodellen (herunder adgangen til at overføre underskud og vilkårene for afvikling heraf) med fordel kan ændres. Forslaget vil blive fremlagt med henblik på drøftelse på byrådets temamøde til efteråret, hvor Randersmodellen i forvejen skal evalueres af det afgående byråd (jf. tidligere beslutning i byrådet).

Udviklingen i forbruget og forventningerne til dette har været fulgt tæt frem mod denne budgetopfølgning, og der er planlagt månedlige opfølgninger i direktionen på særlige fokusområder i den resterende del af 2017. Der ses endnu ikke en samlet effekt på forventet regnskab af de igangsatte initiativer. Det forventes først at være tilfældet senere på året.

De bevillingsmæssige ændringer, som følger af budgetopfølgningen, giver mindreudgifter på netto 0,1 mio. kr. i 2017. Set over hele perioden 2018-20 er der tale om ændringer, som giver netto 0, da der er tale om udgifter som finansieres af eksterne tilskud.

Resultatet kan sammenfattes således:

Serviceudgifter:

Der kan pr. 30. juni 2017 konstateres et betydeligt pres på serviceudgifterne, som det også var tilfældet i regnskab 2016. Merudgifterne til serviceudgifter skal som udgangspunkt finansieres inden for udvalgenes egne budgetter, jf. økonomistyringsreglerne, og giver derfor ikke anledning til bevillingsmæssige ændringer.

På baggrund af fagforvaltningernes samlede indberetninger kan der opgøres et forventet regnskab for 2017, der ligger 37 mio. kr. over den korrigerede servicramme. Af overskridelsen skyldes 11,6 mio. kr., at der medio året er sket ændringer i pris- og lønforudsætningerne for 2017, hvilket reducerer kommunerens servicramme. Som følge af den sene justering - halvvejs inde i året - er det ikke forudsat, at denne reduktion udmøntes i aftaleenhedernes budgetter. Overskridelsen af servicrammen forværres desfor som udgangspunkt tilsvarende.

Overskridelsen betyder blandt andet, at den ikke-finansierede service-bufferpulje på 42,2 mio. kr. som udgangspunkt er disponeret fuldt ud.

Hvor vidt en eventuel overskridelse af servicrammen vil få sanktionsmæssige konsekvenser for kommunen afhænger af, hvordan regnskabsresultatet kommer til at se ud på landsplan. Derfor vil forvaltningen nøje følge meldingerne fra KL på det forventede regnskabsresultat for kommunerne under ét og løbende vurdere, i hvilket omfang der skal igangsættes yderligere initiativer - udover de forbrugsdæmpende initiativer som direktionen jf. ovenfor har igangsat.

De forventede merudgifter dækker over udfordringer på en række serviceområder, hvoraf de største beskrives nedenfor. Der er fortsat pres på familieområdet, specialundervisningen, befordringsområdet og voksne med særlige behov samt forbrug af opsparring henholdsvis oparbejdelse af gæld for en række øvrige aftaleenheder. Herudover følges udviklingen fortsat tæt i Ejendomsservice, ligesom der som noget nyt i 2017 også er pres på omsorgsområdet.

Familieområdet:

Budgettet på familieområdet, herunder myndighedsbudgettet, fortsætter med at være under pres. Som led i Handleplan for økonomisk stabilisering på Familieområdet, som byrådet besluttede 6. juni 2016, har Familieafdelingen arbejdet for at indføre en ny honoreringsmodel og tilpasse plejefamiliernes vederlag. Den samlede plan skulle nedbringe merudgifterne på området således, at der over tid opnås budgetoverholdelse - oprindeligt forventet ved udgangen af 2017. På grund af forsinkelser, betydeligt merarbejde med plejefamiliernes honorering og udviklingen på anbringelsesområdet, forventes der ikke samlet set budgetoverholdelse i 2017. Aktuelt er forventningen et merforbrug i 2017 på op til 9,0 mio. kr. på myndighedsområdet. Dertil kommer et forventet merforbrug på det administrative område på 1,8 mio. kr. i 2017.

Som følge af tidligere års merforbrug kunne familieområdets gæld i regnskabet for 2016 opgøres til 41 mio. kr. Byrådet besluttede i forbindelse med budget 2017 og regnskab 2016, at området skal have ro til at arbejde videre med at realisere den besluttede handlingsplan for afdelingen og genskabe balance i økonomien. Gældsafvikling forudsættes som udgangspunkt således først påbegyndt fra 2019 og frem.

Skoleområdet (inkl. befordring):

På specialundervisningsområdet har der igennem skoleåret 2016/17 været et øget pres og efterspørgsel til de vidtgående tilbud på specialskolerne, mens der for det kommende skoleår 2017/18 lader til at være et lidt mindre behov. På denne baggrund forventes der merudgifter på 12 mio. kr. Udviklingen kan henføres til et øget antal elever fra det almene område i særlig grad på mellemtrin og udskoling, som har et akut behov for et vidtgående undervisningstilbud via Randers Kommunes specialskoler. Endvidere er der visiteret 4 tilflyttere med vidtgående vanskeligheder til henholdsvis Mellerup Skolehjem, Vesterbakkeskolen og Firkløverskolen, samt sket to omplaceringer fra specialklasser til Mellerup Skolehjem og Firkløverskolen.

Børn og skoleudvalget behandlede på møde den 25. april 2017 en sag vedr. Udviklingsplan for specialundervisningsområdet, hvor der i planen er forslag til en række tiltag til nedbringelse af udgifterne inden for specialundervisningsområdet.

Forslaget til Udviklingsplanen blev behandlet på byrådsmødet den 22. maj 2017 og blev umiddelbart herefter sendt i høring. Høringsfristen er udløbet den 7. august. Forvaltningen udarbejder en redegørelse på baggrund af høringssvarene, som forventes forelagt Børn og skoleudvalget den 3. oktober.

På baggrund af regningerne til kørsel til specialtilbud for indeværende skoleår 2016/17 kan de forventede merudgifter til skolekørsel opgøres til 6,3 mio. kr. pr. 30. juni 2017. Merudgifterne skyldes primært det stigende antal børn, der visiteres til specialtilbud. Børn & Skole har igangsat et arbejde med henblik på at nedbringe antallet af børn, der visiteres til specialtilbud samt forslag til nedbringelse af udgifterne til skolekørsel. Dette vil først kunne ses fra det nye skoleår 2017/18, hvorfor dette ikke er indeholdt i det forventede merforbrug.

Derudover har befordringen været i udbud, og der er indgået en ny aftale/kontrakt for kørsel i Randers Kommune. Kontrakten er trådt i kraft pr. 1. august 2017. Resultatet af dette udbud og specifikt konsekvenserne for skolekørslen kendes ikke endeligt på nuværende tidspunkt. Der er behov for at indsamle de første erfaringer vedr. den faktiske volumen i skolekørslen, før der kan foretages egentlige beregninger. De økonomiske konsekvenser er derfor ikke medtaget i ovenstående forventning, men vurderingerne vil blive foretaget med henblik på, at dette kan indarbejdes i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. september.

Ved afslutningen af regnskabet for 2016 har det vist sig, at udgifterne til specialundervisning blev ca. 4 mio. kr. mindre end forventet, primært som følge af mindrebetaling for børn, der er anbragt i andre kommuner, til specialundervisning. De 13 mio. kr. som blev ekstraordinært afsat i B2017 via særskilt politisk aftale (finansieret af anlægsmidler fra skoleområdet) er således ikke brugt fuldt ud. Det er i budgetopfølgningen forudsat, at mindreudgiften forbliver på skoleområdet og her kan medgå til finansiering af forventede merudgifter til specialundervisning i skoleåret 2017/18.

For så vidt angår merforbruget på enkelte skoler, så har forvaltningen i forlængelse af regnskabet for 2016 igangsat udarbejdelse af handleplaner for relevante skoler. Planerne vil blive forelagt børn- og skoleudvalget i efteråret og vil indgå som grundlag for den løbende budgetopfølgning og dialog med enhederne. Fokus vil her være på tiltag, der kan sikre balance i de enkelte skolars økonomi samt en bedre og mere sikker styring fremadrettet.

Ejendomsservice (ES):

Byrådet besluttede den 2. maj 2017, at Ejendomsservice ekstraordinært tilføres 11,3 mio. kr. i 2017. Midlerne blev fundet ved en omprioritering inden for miljø og teknikudvalgets samt økonomiudvalgets bevillingsområder. Bevillingen betyder, at den gæld, som Ejendomsservice har oparbejdet i opstartsfasen kan reduceres fra 14,7 mio. kr. til 3,4 mio. kr. Herved vil gælden kunne afvikles hurtigere end tidligere forventet. Med tilførsel af den ekstraordinære driftsbevilling vil den resterende gæld, samt den gæld som pga. tidsforskydningen fortsat oparbejdes i 2017 og 2018, således være afviklet i 2022.

Som følge af ovenstående bevilling forventes der et overskud i 2017 på 7,2 mio. kr., hvilket betyder at der samlet forventes overført et underskud på 7,5 mio. kr. til 2018. Den planlagte afvikling af gælden følges fuldt ud.

Omsorgsområdet:

Der forventes et underskud på omsorgsområdet, da antallet af borgere, der er visiteret til hjælp, er steget mere end forventet. Der forventes et samlet underskud på ca. 15 mio. kr. i 2017. Dette finansieres bl.a. af forbrug af overførsler fra 2016 på 12,6 mio. kr.

Siden seneste budgetopfølgning har Sundheds- og omsorgsudvalget besluttet at indføre et "moderat" indkøbsstop på omsorgsområdet. Der er i løbet af sommeren udarbejdet en analyse af forbruget de foregående måneder med henblik på at vurdere det samlede årsresultat. Resultatet af analysen vil blive fremlagt for sundheds- og omsorgsvalget i dets møde i september.

Det indførte indkøbsstop har været med til at forbedre resultatet for 2017 med godt 5 mio. kr., hvorfor vurderingen af årets underskud på nuværende tidspunkt også er noget lavere end ved budgetopfølgningen pr. 31. marts.

Voksne med særlige behov:

Der forventes et merforbrug i 2017 på ca. 5 mio. kr. Dertil kommer et underskud fra 2016 på godt 17 mio. kr. Da området både på driftssiden og myndighedssiden har en presset økonomi, vil selv små udgiftsstigninger slå igennem på regnskabsresultatet. Arbejdet med at opnå driftsmæssig balance på området fortsætter således i

2017, hvor målet er at kunne påbegynde en afvikling af det overførte merforbrug i 2018. Merudgifterne skyldes flere brugere inden for døgntilbud og bostøtte.

Indkomstoverførsler, forsikrede ledige og aktivitetsbestemt medfinansiering:

Midtvejsreguleringen indeholder en reduktion af beskæftigelsestilskuddet for Randers Kommune på 1 mio. kr. Udgifterne til forsikrede ledige nedjusteres tilsvarende af hensyn til princippet om parallelitet på området. I lighed med de seneste år forventes der en samlet gevinst på området vedrørende forsikrede ledige. Der er taget højde for denne i forudsætningerne for budgetlægningen 2018-2021.

Udgifterne til aktivitetsbestemt medfinansiering nedjusteres med 5,1 mio. kr. som følge af ændring af lov om regionernes finansiering.

Anlæg:

Det samlede korrigerede budget udgør 143,6 mio. kr. ekskl. overførsler fra 2016, men inkl.

tillægsbevillingsansøgninger, som følger af denne budgetopfølgning. Fagforvaltningerne har indberettet skøn, der summer til et forventet forbrug på 211,5 mio. kr. i 2017. Skønnet ligger marginalt over niveauet i regnskab 2016. Det nuværende forbrug pr. 30. juni tyder dog på, at der er betydelig usikkerhed knyttet til skønnet.

Forvaltningen vil resten af året fortsat følge det realiserede forbrug tæt, ligesom der frem mod budgetopfølgningen pr. 30/9 vil blive gennemført en nærmere vurdering af behovet for at forskyde planlagte anlægsudgifter til 2018 og efterfølgende år.

Notater fra fagudvalgene er vedlagt som bilag.

Halvårsregnskabet:

I henhold til styrelsesloven skal kommunerne aflægge halvårsregnskab. Fra og med 2018 afskaffes dette krav dog. Indenrigsministeriet fastlægger retningslinjerne for aflæggelse af halvårsregnskabet, der blandt andet skal danne grundlag for vurderingen af det forventede årsregnskab set i forhold til budgettet. Halvårsregnskabet skal bestå af 2 elementer, en regnskabsopgørelse og en regnskabsoversigt, jf. vedlagte bilag.

Økonomi

Nedenstående tabel viser de samlede bevillingsmæssige ændringer som følge af budgetopfølgningen. Der er tale om et nettooverskud på 0,1 mio. kr. i 2017, og 2018-20 giver de bevillingsmæssige ændringer netto 0. I forventningerne til regnskabet er der taget højde for de bevillingsmæssige ændringer, som følger af budgetopfølgningen.

Tabel 1: Bevillingsansøgninger pr. 30. juni 2017

Mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Skatter og tilskud	2,5			
Serviceudgifter	2,6	0,0	0,0	0,0
Indkomstoverførsler	-6,2	0,0	0,0	0,0
Renter	0,0	0,0	0,0	0,0
Skattefinansieret anlæg	0,5	0,0	0,0	0,0
Jordforsyning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ældreboliger	0,4	0,0	0,0	0,0
Brugerfinansieret anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansposter	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-0,1	0,0	0,0	0,0
I alt, netto	-0,1			

- = indtægt/mindreudgift, + = udgift/mindreindtægt

De bevillingsmæssige ændringer vedrører fortrinsvis midtvejsregulering af bloktilskuddet, udmøntning af lov og cirkulæreprogrammet, demografi på børneområdet samt nedregulering af aktivitetsbestemt medfinansiering som følge af midtvejsreguleringen. Derudover foretages der omflytninger på skattefinansieret anlæg og ældreboliger som følge af handicapboligplanen.

Desuden foretages der omplaceringer mellem bevillingsområderne, jf. bilag, som netto giver 0.

Der henvises til vedlagte bilag for en specifikation af økonomien på de enkelte bevillingsområder.

Bilag

Ændringsforslag fra Kasper Fuhr Christensen, Velfærdslisten.

Budgetopfølgning pr. 30.06.17 - socialudvalgets behandling af sagen

Notat Budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 30. juni 2017

Bilag til Halvårsregnskab 2017

Bilag bevillingsændringer 2. budgetopfølgning 2017

Notatskabelon ØU.docx

Notatskabelon ØU erhverv.docx

Notatskabelon BS.docx

Notatskabelon BU - færdig

Notatskabelon SU.docx

Notatskabelon MT.docx

Notatskabelon KF.docx

Notatskabelon SO

Notatskabelon ELU 2.docx

Notatskabelon Jordforsyning.docx

VS: Sommerhilsen fra direktionen

Børn og Skoleudvalget den 5. september sag 85 budgetopfølgning

Svar på spørgsmål fra Bjarne Overmark til budgetopfølgning pr. 30, juni 2017.pdf

Punkt 297: 1. behandling af budget 2018-21

00.01.00-A00-30-16

Resume

På byrådets budgetseminar den 31. august 2017 blev basisbudget 2018-21 gennemgået, herunder forudsætningerne for dette. Udgangspunktet for budgetlægningen har været det vedtagne budget 2017-20 som blev vedtaget med en betydelig ubalance - finansieret ved et budgetteret kasseforbrug - i overslagsårene 2018 og frem. Hertil kommer et merforbrug på serviceområderne i 2016 og et forventet merforbrug i 2017, hvilket forværrer det økonomiske udgangspunkt for budget 2018-21. En række forhold trækker dog i positiv retning - blandt andet et ekstraordinært finansieringstilskud i 2018 samt et forventet overskud på aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedshedsområdet. Desuden er der i basisbudgettet indregnet en forventet fremtidig gevinst vedrørende forsikrede ledige/kommende udligningsreform på ca. 30 mio. kr. årligt i 2018 og frem.

Med de i basisbudgettet angivne forudsætninger kan der opgøres et økonomisk råderum på i alt 30 mio. kr. i budgetperioden 2018-21. Råderummet kan forøges til i alt 50 mio. kr. i budgetperioden såfremt det besluttet at omprioritere den i budgettet afsatte drifts- og anlægspulje. Hvis det angivne råderum anvendes vil kassebeholdningen i 2021 være 150 mio. kr. - svarende til minimumsmålsætningen på området. Byrådets målsætning om gældsafvikling i budgetperioden er ligeledes opfyldt i basisbudgettet og målet om et gennemsnitligt anlægsniveau på 150 mio. kr. årligt er tæt på at være opfyldt. Målet om et gennemsnitligt overskud på den ordinære drift på 150 mio. kr. er imidlertid ikke helt opfyldt, idet der her mangler 15 mio. kr. årligt.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget,

at basisbudget 2018-21 fremsendes til byrådets 1. behandling

Beslutning

Indstilles godkendt med 7 stemmer for og 1 imod. Bjarne Overmark stemte imod.

Bjarne Overmark fremsatte et ændringsforslag, som blev godkendt af et enigt økonomiudvalg.

Forslaget lød:

Der fremsendes et alternativt forslag til byrådets 1. behandling, som ikke indeholder en rammebesparelse på 1 %, og hvor der er indregnet pris og lønfremskrivning.

Susanne Ringe Sørensen deltog ikke i mødet.

Christian Boldsen deltog som stedfortræder for Jens Peter Hansen.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremsender hermed budgetforslag for 2018-2021 (det såkaldte basisbudget) til politisk behandling. Basisbudgettet blev gennemgået for byrådets medlemmer på budgetseminaret den 31. august 2017.

Budgettet for 2018-2021 tager afsæt i overslagsårene 2018-2020 i sidste års budget. I det vedtagne budget var der her en ubalance på det skattefinansierede område (drift og anlæg) som blev finansieret ved et kasseforbrug på mere end 210 mio. kr. Hertil kommer det nye overslagsår (2021) der i udgangspunktet dannes med et yderligere kasseforbrug på 50 mio. kr. I udgangspunktet indgår desuden et merforbrug på serviceområderne i 2016 og et forventet merforbrug i 2017.

På udgiftssiden justeres årene 2018-2021 indledningsvist til med en række tekniske ændringer - primært merudgifter på områderne med demografimodeller - ligesom budgettet til overførselsindkomster revurderes. Samlet set forventes udviklingen vedr. overførselsindkomster i 2018 og frem fortsat at ligge under KL's skøn fra

sidste år, men ikke helt så meget som tidligere forventet. Tilsvarende sker der en revurdering af indtægtssiden (skat, renter og udligning) og udviklingen i kassebeholdningen samt en indregning af effekten af den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL.

Årets økonomiaftale var samlet set gunstig, set i forhold til de forudsætninger som hidtil var inde i budgetårene 2018 og frem - hovedsageligt som følge af det såkaldte ekstraordinære finansieringstilskud som indebærer en engangsforbedring for Randers Kommune på 90 mio. kr. i 2018. Med økonomiaftalen sker der desuden en tilbageførsel af det første trin (2018) i det såkaldte moderniserings- og effektiviseringsprogram (MEP program). Det er dog forudsat i basisbudgettet, at der i Randers Kommune kan gennemføres effektiviseringer på 2 mio. kr. årligt i 2018 og frem med afsæt i de initiativer som indgår i MEP-programmets første trin. Beløbet er afsat som en pulje til senere udmøntning af direktionen. De efterfølgende trin i MEP programmet er fortsat indarbejdet i budgettet svarende til yderligere effektiviseringer på 8,6 mio. kr. i 2019 stigende til 26 mio. kr. i 2021. Beløbene forudsættes udmøntet i de kommende års budgetlægnings i takt med at regeringen og KL offentliggør indholdet i de efterfølgende trin i MEP-programmet.

Der er i basisbudgettet indarbejdet et forventet overskud på de forsikrede ledige (beskæftigelsestilskuddet) på ca. 30 mio. kr. i 2018 - svarende til det realiserede overskud de senere år på dette område. Der er herudover indregnet en forventet gevinst fra den kommende udligningsreform på 30 mio. kr. årligt fra 2019 og frem, idet det må forventes, at gevinsten ved reformen mindst vil svare til den nuværende gevinst vedrørende de forsikrede ledige.

Som noget nyt er der i basisbudgettet indregnet en forventet lånedispensation på 15 mio. kr. i 2018 (men ikke i overslagsår). Ministeriet har netop meddelt, at kommunen har mulighed for at låne op til 42 mio. kr. - det vil sige 27 mio. kr. mere end forudsat i basisbudgettet. Hvis byrådets målsætning om gældsafviklingen skal overholdes er der dog kun plads til at låne yderligere 4 mio. kr. Spørgsmålet om eventuel yderligere lånoptagelse indgår i de kommende politiske forhandlinger.

Udover ovennævnte forudsætninger er der i basisbudgettet forudsat følgende:

- Uændrede skattessatser/promiller i forhold til budget 2017-20, dvs alle satser er uændrede bortset fra den tidligere besluttede reduktion af dækningsafgiften til 4 promille i 2018 og 3,5 promille i 2019.
- Valg af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag samt udligningsbeløb i 2018 (endeligt valg foretages i forbindelse med byrådets 2. behandling)
- Ved beregning af tilskuds- og udligningsbeløb anvendes egen befolkningsprognose, der forventer større stigning end fremskrivningen fra Danmarks Statistik. Kommunens egen prognose benyttes desuden til beregning af demografibeløb.
- Med hensyn til de beregnede demografireguleringer er der forudsat uændrede modeller/enhedsbeløb i forhold til sidste år. Der er således indregnet en merudgift på i alt 104 mio. kr. i 2021 (i forhold til 2017) - hovedparten (80 mio. kr.) vedrører omsorgsområdet.
- På indkomstoverførsler følges som udgangspunkt KL's skøn i overslagsårene - dog er udgifterne til førtidspension i 2019-21 reduceret med henholdsvis 10 mio. kr., 16 mio. kr. og 26 mio. kr. i forhold til KL's vækstskøn.
- Med hensyn til aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet er der budgetlagt med udgangspunkt i KL's skøn på området. Medtages indtægtssiden (balancetilskuddet) indebærer det en forventet gevinst på ca. 25 mio. kr. årligt i budgetperioden. Budgetlægningen af området er behæftet med betydelig usikkerhed som følge af indførelsen af en ny afregningsmodel.
- Der er forudsat en rente vedr. variabelt forrentede lån på 0,5% i 2018 stigende til 1,5% i 2020. Der er desuden forudsat en rente af likvid beholdning på 1,0% i 2018 stigende til 2,0% i 2020 og frem.
- Der har i 2016 og 2017 været et stort forbrug af opsparede midler/øget gæld. I budgetperioden 2018-21 forudsættes afvikling af gæld/øget opsparing på i alt 90 mio. kr. fordelt i 2018-21 med hhv. 15 mio. kr., 20 mio. kr., 25 mio. kr. og 30 mio. kr. Hermed forudsættes en samlet opsparing vedr. drift og anlæg på 175 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden

Basisbudgettet for 2018-2021 indeholder en række øvrige ændringer og forudsætninger som alle er nærmere beskrevet i vedhæftede notat om basisbudget 2018-21 (bilag 1). Det fremgår heri, at den afsatte drifts- og anlægspulje kan omprioriteres og dermed kan medgå til at forøge det beregnede økonomiske råderum. Drifts- og anlægspuljen udgør i alt 20 mio. kr. i budgetperioden inkl. opsparing fra tidligere år. Det samlede råderum bliver herefter 50 mio. kr. for hele perioden - svarende til 12,5 mio. kr. årligt. Hertil skal bemærkes, at byrådet har henvist en række sager til budgetforhandlingerne. I to af disse sager - henholdsvis lån til Randers Fjord golfklub og udbetaling af garanti vedr. Randers Sports collage - er der tale om, at finansiering af udgifter på i alt 6,6 mio. kr. er henvist, hvilket som udgangspunkt vil fragå det opgjorte råderum.

Med hensyn til de øvrige økonomiske målsætninger kan det konstateres, at det gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsniveau i budgetperioden er på 141 mio. kr. og dermed tæt på måltallet på 150 mio. kr. Den skattefinansierede gæld skal ifølge målsætningen falde i budgetperioden hvilket også er tilfældet i basisbudgettet. Der er som nævnt plads til yderligere lånoptagelse på 4 mio. kr. i 2018. Måltallet om overskud på den ordinære drift på 150 mio. kr. er ikke helt opfyldt - her mangler i gennemsnit 15 mio. kr. årligt før måltallet nås.

Basisbudgettet danner grundlag for den videre budgetlægning og kun de ændringsforslag som vedtages ved 2. behandlingen vil ændre på forslaget. Fristen for ændringsforslag er den 27. september 2017 kl 10.00.

MED systemet og høringsberettigede råd og nævn er blevet orienteret om budgetforslaget på møde den 1. september 2017. Budgetmaterialet er samtidig sendt i høring i perioden frem til og med den 12. september 2017. Indkomne høringssvar vil blive sendt til byrådet, så det er byrådet i hænde ved byrådets 1. behandling af budgettet den 18. september 2017.

Økonomiudvalget har 2. behandling af budgettet den 5. oktober 2017 og byrådet har 2. behandling den 12. oktober 2017.

Slutteligt skal nævnes, at Regeringen netop har udsendt sin økonomiske redegørelse med nye skøn over udviklingen i dansk økonomi. KL er pt. i gang med at analysere tallene og vil i løbet af kort tid udsende en ny opdateret skatte- og tilskudsmodel. Konsekvenserne for Randers vil blive analyseret så snart modellen fra KL foreligger og resultatet vil (som sædvanlig) blive indarbejdet i de tekniske korrektioner til budget 2018-21.

Økonomi

De økonomiske og personalemæssige konsekvenser afhænger af resultatet af de politiske forhandlinger om budget 2018-21

Bilag

Basisbudget 2018-21 (byrådets budgetseminar den 31.08.2017) inkl. bilag 1

Bilag 2 - Ændringer siden budget 2017-20

Bilag 3 - Oversigt over tillægsbevillinger på drift og anlæg

Bilag 4 - Oversigt over skatter og tilskududligning i basisbudget 2018-21

Bilag 5 - Investeringsoversigt for budget 2018-2021 opdateret 30-08-2017.pdf

Bilag 6 - Oversigt over henviste sager, ønsker og projekter der ophører i budgetperioden

Underbilag 6.1 Ønsker alle udvalg

Takstoversigt 2018 (Foreløbig til 1. behandling)

FIE Bevillingsoversigt Drift